

Sayın Nurettin CANIKLI
Gümrük ve Ticaret Bakanı

Sayın Bakan,

Bilindiği gibi, elektrikteki kayıp kaçak bedelleri, sorumlusu olmayan tüketicilere yansıtılmaktadır. Elektrik aboneleri olan dürüst tüketiciler, bir takım firmaların çalıp kullandığı elektrik ile kayıp elektriğin bedelini ödemek zorunda bırakılarak çok büyük bir haksızlığa uğratılmış durumdadırlar.

Konuyla ilgili olarak, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 21.5.2014 tarihinde vermiş olduğu karar da; “Elektrik enerjisinin nakli esnasında meydana gelen kayıp ile başka kişiler tarafından hırsızlanmak suretiyle kullanılan elektrik bedellerinin, kurallara uyan abonelerden tahsili yoluna gitmek hukuk devleti ve adalet düşünceleri ile bağdaşmamaktadır. Hem bu hal, parasını her halükarda tahsil eden davacı Kurum’un çağın teknik gelişmelerine ayak uydurmasına engel olur, yani davacı kendi teknik alt ve üst yapısını yenileme ihtiyacı duymayacağı gibi; elektriği hırsızlamak suretiyle kullanan kişilere karşı önlem alma ve takip etmek için gerekli girişimlerde bulunmasını engeller. Oysa ki, elektrik kaybını önleme ve hırsızlıkları engelleme veya hırsız takip edip, bedeli ondan tahsil etme görevi de bizzat enerjinin sahibi bulunan davacıya aittir. Bununla birlikte, tüketici olan vatandaşın faturalara yansıtılan kayıp-kaçak bedelinin hangi miktarda olduğunun apaçık denetlenebilmesi ve hangi hizmetin karşılığında ne bedel ödediğini bilmesi, yani şeffaflık hukuk devletinin vazgeçilmez unsurlarındandır.” denilmektedir.

İlgili dağıtım şirketinin yapmış olduğu karar düzeltme girişimi de Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 17 Aralık 2014 tarihinde vermiş olduğu kararda reddedilerek, 21.5.2014 tarihli Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı kesinleşmiş oldu.

Tüketiciler olarak, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı doğrultusunda bir yasal düzenleme çalışması yapılmasını düşünüyor ve bekliyorduk. Ancak, tam tersine, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından beklentilerimizin dışında, umutlarımızı kırıcı ve biz tüketicileri hayal kırıklığına uğratan bir Yasa Tasarısı hazırlandı.

Bakanlığın hazırlamış olduğu 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile kayıp-kaçak bedelleri yasal güvence altına alınıyor. Tasarıda ayrıca, teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin maliyetler ile kesme bağlama maliyeti, sayaç okuma maliyeti gibi maliyetler de yasal güvence altına alınarak tüketicilere yansıtılacak.

Tasarıyla 6446 Sayılı Kanunun 17.maddesine eklenen fıkrada şu hükümler yer almaktadır: Kurul kararları yürürlükte olduğu müddetçe, kararlar uyarınca kamu ve özel hukuk tüzel kişilerince yapılan uygulamalar, maddi hatalar hariç düzenleyici işlemin iptalinden bağımsız olarak dava konusu edilemez ve Tüketici Hakem Heyetlerine müracaat edilemez. Söz konusu bedeller ile ilgili mahkeme ve tüketici hakem heyeti kararına istinaden dağıtım şirketleri ya da görevli tedarik şirketleri tarafından yapılan iadeler ve mahkeme kararında yer alan giderler tarifeler yoluyla karşılanır.

Diğer taraftan, Tasarıya eklenen geçici bir madde ile devam eden davalar da geçersiz kılınacak. Bu geçici maddeyle, tüketici hakem heyetlerine yapılan başvurular, tüketici mahkemeleri ile icra müdürlüklerinde devam eden her türlü icra takibi, dava ve başvurular da düşecek.

Özet olarak, Yasa Tasarısı ile;

- a) Kayıp-kaçak bedeli yasal güvence altına alınarak dürüst elektrik tüketicileri ve aboneleri cezalandırılmış olacak. Dürüst elektrik aboneleri çalmadıkları, kullanmadıkları kaçak elektrik ile sorumlusu olmadıkları kayıp elektrik bedelini ödemek zorunda bırakılacak.
- b) Tüketicilerin yargı hakkı elinden alınarak hak arama engellenmiş olacak.
- c) Devam eden davalar geçersiz kılınacak. Tüketici Hakem heyetlerine yapılan başvurular ile tüketici mahkemeleri ve icra müdürlüklerinde devam eden her türlü icra takibi, dava ve başvurular düşecek.
- d) Anayasaya aykırı bir yasal düzenleme yapılmış olacak.
- e) Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararı hiçe sayılmış olacak.
- f) Hukuk devleti ve adalet anlayışına aykırı bir sonucun doğmasına neden olunacak.
- g) Türkiye'nin de altına imza attığı evrensel tüketici hakları hiçe sayılmış olacak.
- h) Kamu yararı ortadan kaldırılmış olacak.
- i) Elektrikçi çalan hırsızın üzerine gitmeyen ve kayıpları önlemek için yatırım yapmayan elektrik dağıtım şirketleri korunmuş ve ödüllendirilmiş olacak.
- j) Teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin maliyetler ile kesme-bağlama maliyeti, sayaç okuma maliyeti gibi maliyetler de yasal güvence altına alınarak tüketicilere yansıtılacak, haksızlığa bir haksızlık daha eklenecek.
- k) Vicdana aykırı bir sonucun doğmasına neden olunacak.
- l) Kayıp-kaçığın önlenmesine engel olunacak.

Görüleceği ve anlaşılacağı üzere, Tasarının, telifisi mümkün olmayan çok vahim sonuçlara neden olacağı ve tüketicilerin yargı hakkı ile hak arama hakkını ortadan kaldıracağı için kabul edilmesi düşünülemez.

Sayın Bakan,

- a) Dürüst elektrik tüketicileri ve aboneleri olarak çalmadığımız, kullanmadığımız ve sorumlusu olmadığımız kayıp-kaçak bedellerinin bizlere yansıtılması değil, yansıtılmaması şeklinde bir yasal düzenleme yapılmasını,
- b) Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararı doğrultusunda, elektrik dağıtım şirketlerinin biz elektrik tüketicileri ve abonelerine herhangi bir zorluk ve engel çıkartmamaları için, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve Borçlar Kanununun ruhuna uygun olarak 2007 yılından itibaren bugüne kadar alınan kayıp-kaçak bedellerinin bizlere geri iade edilmesi için bir yasal düzenleme yapılmasını,
- c) (a) ve (b) şıklarında belirtildiği gibi, yapılmasını önerdiğimiz yasal düzenlemelerde evrensel tüketici hakları gereğince, tüketici örgütlerinin temsil edilmesinin sağlanmasını,

Arz ve talep ederiz.